

תגובה למאמר ההטעייה "האם מתאים לי להשקיע ב S&P 500"

בעקבות מאמר שהתפרסם מגורם "ניטרלי" כביכול נגד השקעה לחתונות ילדים, מאמר שעורר הדים רבים ושאלות רבות ננסה במאמר זה, לנתח את הנכתב בו ולהשאיר לקורא להסיק את המסקנות.

לפני שנתחיל לגלוש לתוכן חשוב להקדים:

- המאמר מוצג כחסר אינטרסים, מה שמהווה יותר מ'קצת לא אמת', ככל והוא פורסם על ידי ארגון העונה לתואר "גמ"ח".
- המאמר מלא דמגוגיות לאין סוף, עד כדי שכותב השורות שידוע דבר אחד או שניים על מד ה-S&P ועל השקעה בו כמעט והשתכנע לרגע, עד שצלל לפרטים ולנתונים. תקראו בעיון ותראו כמה טיעונים במאמר לא נועדו אלא לדמוגוגיות זולות. קצרה היריעה מלפרט אותם אחד לאחד אבל כל בר דעת יוכל להבחין בכך בכוחות עצמו.

במאמר זה ננסה לרדת לעומקם של דברים, לזהות את האוויר, את השקר ואת ההטעייה ולהגיע לאמת.

ואחרי ההקדמות, הנה התגובה:

המסר העיקרי העולה מן המאמר הוא שהאברך הצעיר שמעוניין להשקיע צריך להבין היטב בהשקעות וכך יוכל להכריע בכוחות עצמו היכן נכון להשקיע.

המסר הזה הוא מזיק ל"מבינים" ולשאינם מבינים.

ה"מבינים" - יסיקו מהמאמר שיש להם את הכלים לשפוט איזו השקעה מומלצת ואיזו לא, ומכאן קצרה הדרך עד שנשמע על עוד השקעה בתרופה לסרטן שהפילה איתה עוד משפחות אברכים רבות. כי אם לכל אברך יש את הכלים לבחון השקעות - אז למה שהוא לא ימצא לבד את הסטארטאפ הבא שיכבוש את העולם? זה מוביל אותנו בדרך הקצרה והמהירה להונאה הבאה שתטלטל את המגזר.

ה'לא מבינים' - שגם לא רוצים להבין - עלולים להינזק לא פחות, משום שהם כשיראו שזה לא כל כך ברור שזאת ההשקעה הנכונה יברחו ממנה הישר למקום

הישן והמוכר- 'השקעה' בגמ"ח שהתשואה שלה היא לקבל ביום מן הימים הלוואה שצריך להחזיר אותה.

וכך משכנע אותנו כותב המאמר "שהשקעה אמיתית דורשת הבנה עמוקה היכן הכסף נמצא."

כותב המאמר קובע עובדה: אתה האברך הצעיר רוצה למצוא דרך להשקיע השקעה, אבל לא סתם השקעה אלא השקעה אמיתית, וזה דורש הבנה עמוקה איפה הכסף מושקע.

משכנע מאוד! מי לא רוצה השקעה אמיתית? כך בלי לשים לב הכותב לוקח אותנו איתו לדרך שבו הוא יסביר לנו איך נשקיע "השקעה אמיתית". נעצור לרגע לחשוב מה פרוש המילים "השקעה אמיתית"?! אנחנו מכירים 'השקעה בטוחה' לעומת 'השקעה מסוכנת', או 'השקעה חסרת סיכוי' לעומת 'השקעה בעלת סיכויים טובים'. אבל מה ההפך מ"השקעה אמיתית"? השקעה מזויפת? מה הקריטריון להגדרת השקעה כ"לא אמיתית"? השקעה בסיכון גבוה היא השקעה "לא אמיתית"? הדבר הכי קרוב להגדרה "השקעה לא אמיתית" שאני מכיר היא הפקדה בגמ"ח שבתמורה ייתן לך לאחר 20 שנים של הפקדה (או השקעה) הלוואה שתצטרך להחזיר במשך 20 שנים נוספות. אם יש דבר שנקרא השקעה מזויפת זה בדיוק זה.

אז הבנו שאנחנו צריכים השקעה "אמיתית", אבל זה לא מספיק - נדרשת גם הבנה "עמוקה". נשמע מקצועי להפליא. מי יהיה להתווכח?

ברשותכם אשאל שתי שאלות: כשאתה חולה - אתה מחפש תרופה "אמיתית" שהבנת הבנה "עמוקה" איך היא פועלת? כשאתה קונה דירה - אתה מניח שבנין "אמיתי" הוא רק כזה שאתה מבין את כל תהליך יציקת היסודות, האינסטלציה והחשמל?

לא אלאה אתכם אבל תוכלו למצוא סביבכם עוד דוגמאות רבות לדברים חשובים רבים שאתם לא מבינים הבנה "עמוקה", וממילא - על פי הכותב - מסתבר שהם לא אמיתיים.

אז מה? באמת אנחנו גרים בבית לא אמיתי? והמחשב שבו הוקלד המאמר הוא "מזויף"? התשובה פשוטה, כבני אנוש אנו מוגבלים ביכולת שלנו לחקור כל תחום ותחום לעומקו, לאורכו ולרוחבו. לכן, הבריאה מתנהלת באופן שבכל תחום יש את המומחים שלו שהשקיעו את הזמן והמאמץ הנדרשים בחקירת הנושא, ועל מסקנותיהם ניתן לסמוך לצורך קבלת החלטות. אם ה-FDI (ארגון הבריאות)

האמריקני ממליץ על תרופה אנו לוקחים אותה, ואם המהנדס אישר את תוכנית הבנין אנו קונים את הדירה למרות שאין לנו מושג בהנדסה. כך גם בהשקעות אם רוב מניין ובנין של המומחים ממליצים על מדד ה-S&P כהשקעה מומלצת אנו סומכים עליהם. **ודאי שכדאי וחשוב להבין במה מדובר ואיך זה עובד**, אבל אי אפשר לטעון שהבנה או העדרה יאמתו או יזייפו את ההשקעה.

את המסר הנ"ל מעביר הכותב גם בקטע הבא: "אולם חשוב להדגיש נקודה קריטית. השקעה, כמשמעותה המילולית, דורשת השקעה. ההשקעה אמנם לא חייבת להיות עיסוק אינטנסיבי בקנייה ומכירה של מניות, אבל כלל היסוד הבסיסי לא מתבטל. השקעה פסיבית אין פירושה חוסר הבנה, או פתרון קסם לעצלנים. השקעה פסיבית אין פירושה להרוויח בלי להבין מה אני עושה, ולא ייתכן להשקיע סכומי כסף גבוהים בלי הבנה לעומק היכן הכסף נמצא ומה הסיכונים וההשלכות הנלווים".

שקר שחוזרים עליו אינו הופך לאמת. פשוט לא!! נכון שהשקעה דורשת מאמץ, אבל מי אמר שהמאמץ צריך להתבצע דווקא על ידי אברכי ישראל בהמוניהם? למה שלא נשתמש במאמץ שכבר הושקע ע"י מומחים לאין ספור? אי אפשר לסמוך על המלצות כלליות וכל אחד צריך להתאים את ההשקעה לצרכיו המדויקים, אבל בשביל זה יש מומחים שניתן להתייעץ איתם. אבל עצם השאלה האם להשקיע בממדים או לא, אינה שאלה שבכוח האברך הממוצע לענות עליה, יהא שכלו חריף ככל שיהיה, ואין לו אלא לסמוך על גדולי המומחים בתחום.

מיותר לציין שהשימוש במשמעות המילולית של המילה "השקעה" כהוכחה לצורך בהבנה ומאמץ הוא דמגוגי לחלוטין, כי הטרמינולוגיה 'השקעה' בהקשר זה מכוונת להשקעה כספית ותו לא.

לצורך כל זה קמו ארגונים שונים, שמטרתם לתת לאברך הממוצע את כל הנתונים שהוא צריך לדעת בשביל להשקיע. הם עשו בשבילו את עבודת המחקר וחסכו לו את הצורך בהבנה "עמוקה" ויעידו על כך ההסכמות שהדיינים כתבו להם ועליהם ושם נושא המדד הנבחר נכתב בצורה בהירה ומפורטת והגדיל לעשות הגר"צ ברוורמן והרחיב לפרטי פרטים יעו"ש. זה לא מצדיק התנהלות כלכלית עיוורת תוך מתן אמון בכל מי שמבטיח הבטחות, אבל זה מאפשר הנגשה של המידע באופן פחות מורכב מאלפי נתונים ומאות גרפים על עשרות שנים.

חשוב להדגיש:

אם נצמד לדוגמת התרופה שהשתמשנו בה קודם - יש להבדיל בין הבנה איך **עובדת** התרופה לבין הבנה איך **להשתמש** בה. כך גם בדיוק יש להבדיל בין הצורך לחקור ולבדוק מה הוא מדד זה או אחר, והאם הוא בועה או לא, שהרשות לכל אחד לחקור את זה אבל ממש אין צורך בזה, לבין הצורך הקריטי להבין **איך להתנהג עם המדד** שמי שלא יידע עלול להזיק לעצמו נזק גדול. נקווה שיהיה מי שייטול לידי את היוזמה להוציא מאמר קצר ופשוט שיסביר לכולם את **דרך השימוש במדד**.

ועכשיו נכנס לגוף הטענות של כותב המאמר, אמנם אני לא חושב שבכוחי להכריע בשאלות כאלו אבל כיוון שכותב המאמר התיימר להכריע אז נראה לי שמן הראוי שהביא את הצד השני- דעת רוב מנין ובנין של המומחים בתחום.

קודם כל ישנם שני נתונים שפשוט אינם נכונים.

א. כותב המאמר: "העשור האחרון היה "עשור הזהב" של S&P, והתשואות של המדד עמדו בממוצע על 13% לשנה, כאשר לשם השוואה מקובל להעריך תשואה ממוצעת בשוק המניות בטווח הארוך בכ-7% לשנה"

הקורא מבין שהעשור האחרון היה חריג ורחוק מהממוצע: הממוצע הוא 7% ובעשור האחרון היה 13%. רק מה? האמת היא שהממוצע של ה S&P הוא 9.5. איני יודע מאיפה כותב המאמר הביא את המספר שכתב - האם משוק המניות הכללי או סתם ניחוש, אבל הוא פשוט לא נכון.

ב. כותב המאמר טוען שהעשור שבין 2000 ל-2010 הסתיים בהפסד של 22 אחוז - לא ברור מאיפה הוא הביא את הנתון הזה, זה פשוט לא נכון כמו שרואים כאן. ייתכן שכותב המאמר הביא חישוב שלא כולל דיבידנדים, נתון שהוא כמובן לא רלוונטי מכיון שבמדד הדיבידנדים כן מחושבים.

עוד דבר שהזעיק מאוד את כותב המאמר והוא פשוט טועה ומטעה, וכך הוא כותב: "הדברים הגיעו עד כדי כך שלאחרונה נתקלתי בשואל תמים שהתייעץ האם לקחת משכנתא של חצי מיליון ש"ח כדי להשקיע ב-S&P, שכידוע מבטיח להכפיל את הכסף בתוך כמה שנים. אין ספק שזו שאלה קיצונית שמשקפת את הבלבול והדמיון המתעתע שהשמועה על המדד יוצרת אצל אנשים רבים".

תמימות. שמעות. שאלה קיצונית. דמיון ותעתוע.

ממממ, האם השואל כל כך תמים? או שאולי הוא מכיר את הנתונים שהם - בחשבון פשוט - הריבית על המשכנתא בממוצע תהיה סביבות ה-4 אחוז, ובק&s התשואה היא 9.5% = רווח של 5.5% בממוצע לשנה.

אז השאלה לא תמימה בכלל, הפוך - היא מורכבת להפליא כיוון שמדובר על סכומים גדולים, וצריך לקחת בחשבון נתונים רבים מאד, בין היתר שאלת התזמון. לכן גם אם יש לכם הבנה "עמוקה" ואולי אפילו הבנה "אמיתית", אל תעשו צעד כזה בלי להתייעץ עם מומחים אמיתיים כדוגמת הרב ישראל גוטמן.

בכל מקרה להבנתי העוסקים בתחום לא ממליצים על צעד כזה כיוון שהוא בהחלט כולל סיכונים, וההמלצה היא על פי רוב להשקיע סכומים קבועים לאורך זמן. אבל השאלה אינה תמימה וגם לא מבוססת על שמועות, גם אם מנסים לשכנע אותנו שזו הזיה ודמיון מתעתע.

(לאחר כתיבת המאמר הגיע לידי הקלטת תגובה של מפרסם המאמר שבה הוא מספר על אברך שרצה למכור את דירתו על מנת להכפיל את שווייה תוך שנתיים, אם זה היה הסיפור המקורי לא ברור למה הוא לא כתב אותו מלכתחילה, נראה לי יותר שהוא הבין שטעה ונאלץ להתאים את הסיפור לדעת הקהל...)

ועכשיו נכנס לעומק טענותיו על המדד:

א. הריכוזיות של המדד

כותב המאמר כותב המון מלל שנוכל לחלק אותו לשלושה חלקים עיקריים:

1. המדד מתרכז בהייטק
2. המדד הוא כולל רק את ארצות הברית
3. חצי מהמדד מתרכז ב-50 חברות

ובכן: המדד מתרכז בהייטק, זה נכון - בשנת 2024 סקטור ההייטק כלל [30%-33%](#) מהמדד. אבל זאת בעיה ששייכת יותר לוועדה לביצור חומות הדת מאשר לעולם הפיננסים. זאת המציאות - העולם תלוי בהייטק ונתח מאוד גדול מהשוק העולמי הוא הייטק. אם אנחנו רוצים לפזר את המדד בצורה נכונה אנחנו חייבים לתת להייטק את חלקו הריאלי בשוק, מה גם שההייטק כרגע הוא התחום הכי צומח שקיים, כך שהשקעה בנתח משמעותי בו היא נכונה ורווחית.

הטענה השניה היא שהמדד כולל בתוכו רק את השוק האמריקאי. זהו בהחלט נושא כבד משקל שיש לדון בו. צריך לדעת שהחברות המרכיבות את הנתח האמריקאי במדד הן רובן ככולן חברות גלובליות, שאמנם המטה שלהם נמצא בארה"ב אבל הן לא תלויות באופן בלעדי בארצות הברית אלא מושפעות מכל העולם. ברור לכולם שגוגל, טסלה, אנבידיה וכו' - לא תלויות רק ברווחים המגיעים מארה"ב, כיוון שהן נצרכות בכל העולם. אמנם ברור שכרגע השוק האמריקאי הוא הגדול ביותר ולכן אין ספק שיש לו השפעה גדולה על המדד, אבל שינוי - ככל ויהיה - לא יקרה ביום אחד. הוא יקרה לאורך שנים ארוכות, וכולנו נדע על כך. בנוסף, גם אם שוק אחר יגדל יותר החברות האמריקאיות לא תמחקנה. זה שסין תצמח יותר מארה"ב לא תיקח לאינבידיה את שבביה ולא לטסלה את רכביה כך שהפגיעה לא תמחוק את החברות הכלולות במדד אלא תפגע ברווחיות ואולי גם יותר אבל גם בתרחיש הכי קיצוני ודמיוני לא נגיע למה שראינו בהמון השקעות אחרות, כך שכרגע ודאי הסיכון שווה את זה, מה שודאי שזאת שאלה שאין בכוחו של האדם הפשוט ולא של מאמר זו או אחרואין לנו אלא דעת רוב המומחים (לאלו שבכל אופן חוששים יתכן שיש מקום לחשוב על מדד עולמי).

הטענה השלישית היא שהחלוקה אינה באמת ל 500 חברות מכיון שחצי מהמדד הוא 50 חברות, זה טענה שנשמעת אמיתית ומפחידה למרות שבאמת אין בה ממש - אין הבדל אם אמזון תתפצל לשניים, אגף השרתים שלה יהיה בחברה אחת ואגף המכירות שלה יהיה בחברה נפרדת לבין האפשרות שהיא תהיה חברה אחת מאוחדת, אדרבה חברה גדולה יכולה לספוג הפסד אחד שלה ולפצות עליו על ידי רווח בחלק אחר שלה מה שיעשה אותה יציבה יותר, הקובע לפיזור בסופו של יום אינו מספר החברות אלא כמות הנכסים והכסף שבהם אנו משקיעים, כך שאין שום חסרון בחברות הגדולות.

מיותר לציין שאם מדברים על ריכוזיות אז גמ"חים הם לא מרוכזים הם פשוט גוף אחד ואם תענו לי שבגמחים אין סיכון אענה לכם שמי שחושש לכל הסיכונים הכתובים לעיל, שיחשוש לאינפלציה (שתלויה רק במדינת ישראל הענקית והיציבה) שאף אחד לא יודע מה תהיה שווה ההלוואה המובטחת בהגיע עת דודים, שיחשוש להשקעות שהגמ"חים משקיעים (והם משקיעים), שיחשוש לפירמידה שעליה בנויים הגמ"חים (ולא יסמוך על משרד רואי חשבון, כי אנחנו צריכים הרי "הבנה עמוקה" לפני שאנו משקיעים את כספינו "השקעה אמיתית").

ב. חשיפה למט"ח

כותב המאמר בפעם היחידה במאמר הזה מעלה שאלה על אופן ההשקעה, ויש לפרגן לו על כך.

ועם זאת גם בשאלה זו דנו רבים ודי לנו בדעתם של המומחים בתחום ולא יועיל כלום מה שנלאה את מוחנו בשאלה הזאת.

כותב המאמר אולי לא שם לב אבל דומה הוא למי שיש לו חמאה על הראש ויצא לשמש. אם מדברים אנו על החשש מפחות בערך מטבע כל שהוא קודם כל אנו צריכים לחשוש מפחות בערך השקל, דבר שמחקר פעמיים את כל כספם של תושבי מדינת ישראל ואם בהשוואת גמ"חים להשקעה במדדים עסקינן, אם יקרה כזה אירוע מפקידי הגמ"חים ישארו עם זכות להלוואה של עשרות שקלים, בעוד המשקיעים ישארו עם רווח של אלפי אחוזים!

כמובן גם בלי להגיע לתרחישי קיצון של צניחה דרסטית כל כך בערך הכסף, האינפלציה היא עובדה ומה שאנו היום חושבים שנוכל לקנות עם ההלוואה העתידית כלל כלל לא יהיה רלוונטי לעוד עשרים שנה!

בכל אופן חברות הביטוח מציעות רק מדד לפי דולר כנראה מתוך הנחה שהדולר הוא מטבע הרבה יותר בטוח ויציב ודאי לטווח הארוך, כך שהדיון לא רלוונטי כל כך.

בנוסף אם יהיה פחות משמעותי בערך השקל, עלול להשאר המשקיע ללא כספו ומאידך אם יהיה פחות בערך הדולר גם שוויים של החברות במדד יקפוץ בהתאם, מה שיחפה בכל אופן בצורה חלקית על הירידה בערך המטבע, ובכל אופן לא נמצא את עצמינו לעולם עם [אלפית](#) מהסכום שהשקענו, ובמיוחד שהתרחיש של פחות של מאות אחוזים בערך הדולר הוא תרחיש דמיוני שאין מי שחושש ממנו. אני כותב את זה בהסתייגות מכיון שלא שמעתי טענה זאת ממומחים ואני לא רוצה לכתוב דברים על דעת עצמי.

ג. האם עכשיו זה הזמן המתאים להשקיע במדד?

כותב המאמר מעלה שאלה שכוללת בתוכה שאלה אמיתית האם זה הזמן להשקיע במדד ה-s&p. אכן זה שהמדד בשיאו גורם לכך שלא בטוח שמשלתם להכניס עכשיו הרבה כסף ובאמת נדרשו לכך המומחים והמלצתם היא להשקיע בעיקר בהפקדה לאורך זמן, יצירת הרושם כאילו האברך הפשוט הוא זה שאמור

לקבוע את צורת ההשקעה על ידי "הבנה עמוקה" תגרום באופן ישיר לנסיין לתזמן את השוק דבר שבדוק ומנוסה כמועד לכשלון.

ראוי לציין שהמדד נמצא כיום ברמה גבוהה מאוד, ולכן קיימת סבירות גבוהה כי בשלב מסוים הוא ירד מתחת לשווי הנוכחי. מומחים רבים מתייחסים לאפשרות זו, אך חשוב להבהיר כי העובדה שמומחה מציין שמכפיל הרווח גבוה יחסית אינה מעידה בהכרח על כך שהמדד נמצא בבועה שעתידה לקרוס באופן בלתי הפיך. המשמעות היא שייטכן שבטווח הקרוב תתרחש ירידה משמעותית, אך אין בכך כדי לסתור את ההנחה הרווחת שלפיה לאחר תקופה לא ארוכה יגיע תיקון שיחזיר את המדד לרמותיו הקודמות.

ושבו כאמור קורא שיסיק מדברים אלו כי עליו להמתין עם השקעה במדד, צריך לקחת בחשבון כי רוב הסיכויים שייכשל בניסיון לתזמן את השוק, כפי שקורה לרוב המשקיעים המנסים לעשות זאת (וכפי שיעידו העיתונים שכבר 3 שנים מביאים מידי תקופה מומחה מטעם עצמו שמתחייב שהשנה ה-S&P יקרוס).

ד. האם המדד הוא בועה

נצטט את דברי הכותב: "על החשש מפני בועה מזהירים משקיעים ידועים כמו מייקל ברי, מנהל קרנות הגידור ג'ון הוסמן ואחרים. טענתם היא שכשקרנות מחקות מדדים הושקו לראשונה, הן היו חלק זניח מסך כל ההון המושקע בשוק המניות. רוב הכסף הושקע בקרנות מנהלות שהשקיעו באופן "אקטיבי", כלומר קנו ומכרו מניות בהתאם לציפיות הרווח שלהם וכך קבעו את השערים. המשקיעים ה"פסיביים" ניסו לרכב על גבי ההצלחה וכנסו על גבי הענק גזרו את הרווחים הללו. אולם כעת כאשר השקעות פסיביות הפכו להיות חלק גדול הרבה יותר, הן כבר "קובעות" בעצמן את שווי המניות ולא רק "מחקות" את המדד שלהן. השקעה בכמות גבוהה מאד של כסף עיוור בידי משקיעים שכלל לא מבינים היכן הכסף שלהן נמצא, מנפחת את שווי החברות שבמדד בצורה לא הגיונית, וכך עוד ועוד כסף מוזרם למניות שכבר ממילא עלו בערכן והגיעו מזמן לשיא שוויין ביחס להערכות הצמיחה האמיתיות של החברות. אם וכאשר הנתון הזה ייחשף בפני המשקיעים, צפויה קריסה בעשרות אחוזים, שההתאוששות ממנה והזמן שהיא תיקח לוטים בערפל. הטענה שהמדד תמיד ייתקן את עצמו כלל לא בטוח נכונה במקרה הזה."

טענה זאת היא טענה שנשמעת לאברך ה"מעמיק" טענה עמוקה המגובה על ידי מומחים ידועי שם למרות שאין לו מושג מי הם. האמת היא שטענה זו מופרכת לחלוטין על ידי עובדות ועל ידי רוב המומחים.

התשובה העיקרית היא, שיש מספיק כסף אקטיבי שמחפה על הכסף הפסיבי, כך שמשקיעים אקטיביים מחפשים חברות ששוים לא משקף את ערכם ומתקנים אותם לטוב או למוטב ויש להם מספיק כסף לזה.

בנוגע למייקל ברי המובא במאמר, אני לא מתיימר לתת ציונים אבל הסיבה שמצטטים אותו היא הימור שלו, שהצליח בקנה מידה היסטורי במשבר 2008 אבל מאז הוא מנפיק הרבה תחזיות שחורות שלא כל הצליחו כך שלא בטוח שנכון להתייחס אליו בחרדת קודש. (ואם תרצו דוגמא אתן לכם ביוני 2021 [התפרסם](#) שהוא השקיע בשורט על חברת טסלה. מאז [מניית טסלה](#) הכפילה את שוויה. מה שאומר שאם הוא חיכה עד היום מהשקעתו נשאר הסכום 0 או אולי אפילו מינוס.

עוד הטעיה של כותב המאמר: "לשם הדוגמה ראוי לציין טענה של מומחים שונים, שהנקודה שבה נמצא המדד מזכירה את מדד המניות היפני ניקיי 225. בתחילת שנות השמונים הוא זינק בשוויו בעקבות סחף השקעות מצד אנשים שהאמינו מאד בפוטנציאל הצמיחה הכלכלי ביפן ו'ניפחו' אותו לממדים עצומים. בשנת 1990 המדד היה בשיא שלו, אולם לאחר מכן הוא קרס למשך שלושים שנה. המדד חזר לנקודת השיא שלו רק בשנת 2022 כעבור יותר משלושים שנה."

מתוך הדברים נראה שהשוק היפני הוא הוכחה לבועה הנוצרת מכוח השקעה פסיבית מה שכמובן אינו נכון, איני יודע מי הם אותם מומחים המדמים את המצב כיום לשוק היפני, אבל כותב המאמר יכל להביא עוד הרבה חברות ושווקים שעלו וירדו ולא חזרו למקומם, אבל אין שום קשר לשוק האמריקאי שהוא מבוסס ויציב ומוכח כבר עשרות שנים.

לסיכום הוא כותב: כלל אצבע בהשקעות קובע כי: "תשואות עבר אינן מלמדות על תשואות עתיד – ולהיפך"

עשיתי בשבילכם את העבודה [חיפשתי בגוגל](#) את המשפט הזה ופשוט לא מצאתיו (מלבד בציטוט של המאמר הנ"ל), חלקו הראשון באמת נכון ונאמר על ידי כל מומחה, אבל סופו- "ולהיפך" פשוט חסר מקור וחסר תוכן ומטעה ללא כל ביסוס.

ה. המדד יקר יחסית לחברות אחרות

הכותב מדמה את המדד לאגרות חוב וטוען שאגרות חוב הם משתלמות יותר, מדובר בטענה שאינה נכונה לחלוטין מכיון שהוא לא מחשב תחזית צמיחה-

באגרות החוב של ארה"ב הריבית תשאר תמיד כפי שהיא היום בעוד בהשקעה בחברות הצפי הוא לעלייה ברווחיות בעקבות צמיחה כפי שאתם יכולים לראות במאמר [הזה](#).

לא אאריך בדיון הזה כיוון שאלו נושאים מורכבים שצריך להבין בשוק באמת בשביל להעמיק בהם, אבל ברור שאין לנו את הכלים להכריע בזה, ושוב אכתוב שהפנייה לאברך להחליט בשאלות אלו זה פשוט עוול והטעייה.

האם השקעה במדד היא הפתרון לנישואי הילדים?

כותב המאמר: תחילה אני מבקש לערער על השימוש במונח "פתרון" לנישואי ילדים. האם הבעיה שמלווה את כולנו – כיצד לסגור את החודש, היא גם בעיה שזקוקה לפתרון? התשובה היא שכסף לא משיגים לעולם באמצעות פתרונות, אלא באמצעות עמל והשקעה. העמל וההשקעה לא חייבים להיות דווקא עבודה של שכיר לאורך כל היום, אבל אין פתרונות מלבד מחשבה והשקעה כשלצידם גם נטילת סיכון.

התשובה היא כן אתם יכולים לפנות לגוט פלוס של הרב ישראל גוטמן והוא יתן לכם פתרונות איך לסגור את החודש, וכך גם לנישואי הילדים בהחלט יש פתרון, איני מבין למה כותב המאמר חושב שלא יתכן פתרונות, נס שהוא לא יועץ לכללת המשפחה!

כותב המאמר מדבר על הסיכון הגבוה במדד ובאמת ידוע לכל שכיום המדד במקום גבוה וכנראה זה פחות הזמן להכנס עם סכומים גדולים, מאידך לחכות זה גם לא פתרון מכיון שמאוד קשה לתזמן את השוק ורוב מוחלט של מי שעשה כן נכשל, ולכן ההמלצה היא להכניס סכום קבוע חודשי ולא לדון בזה כאן המקום לציין שכותב המאמר כלל לא התייחס להמלצה של המומחים להשקיע סכום חודשי מה שפותר את רוב הבעיות של המדד.

כותב המאמר: מה יעשה מי שתזמון נישואי הילד שלו יהיה בשנת הפסד כמו הקורונה של למעלה מ 30% . האם יהיה נכון מצידו למשוך את הכספים, ואם לא, כמה זמן הוא יהיה מוכן להמתין?

גם כאן הוא לא מזכיר את הפתרון הפשוט המוצע על ידי המומחים בתחום של הלוואה על חשבון הקופה כך שאפשר באמת לא למשוך את הכסף ולקחת הלוואה בריבית נמוכה עד שהקרן תעלה.

פתרון זה יעזור גם במקרה של צורך בכסף לבניית יח"ד או כל דבר אחר כמו שכתוב במאמר, במקרה כזה תוכל המשפחה ללוות על חשבון הקרן עד שהמדד יגיע למקום סביר.

כותב המאמר מוסיף בתוך דבריו: "הטענה היא שהמדד 'מתקן' את עצמו והממוצע לכל עשור הוא ממוצע 10% תשואה שנתית, אולם זו טענה שקרית לחלוטין. העשור שבין 2000 ל 2010-, סיים עם הפסדים של 22%. כמו כן, למי שהשקיע בשנת 2000 לקח 13 שנה רצופות, בין 2000 ל 2013 רק כדי להחזיר את שווי ההשקעה, כמובן לא כולל ירידה בערך הדולר ואינפלציה. לשם השוואה, בשנים"

הטענה אינה שקרית לחלוטין ומה ששקרי לחלוטין הוא דברי הכותב, מלבד מה שכתבתי למעלה שהנתונים פשוט אינם נכונים, השקעה בסכום קבוע חודשי תפתור את הבעיה, בנוסף לא למשוך בזמן נפילות אלא לחכות וללוות בינתיים, לקחת עשור מסויים שמי שנכנס בדיוק בזמן טוב וייצא בזמן גרוע הפסיד זה פשוט הטעייה, [כאן](#) תוכלו לחשב ולראות את כל נקודות היציאה האפשריות לכל תקופה, ואם תרצו לבדוק השקעה בפריסת תשלומים תוכלו לבדוק זאת ב**סימולטור**, כך גם כל המומחים מתייחסים לבעיות אלו ומציעים את הפתרונות הנ"ל.

בנוגע לטענותיו על כך שאנשים רבים טועים ומושכים את הכסף ולא עומדים בצורך להשקיע לטווח הארוך הוא שוב לא מזכיר את הפתרון של **גדולי הדיינים** שבוצע ע"י ארגון בנקל של הגבלת משיכה לשלושים יום, ברור שזה לא פתרון גמור ומוחלט אבל הוא בהחלט מצמצם סיכונים ואכן זה הסיכון בהשקעה הזאת,

השתדלתי לפרט ככל שהצלחתי מה שלא, תמשיכו לבד אבל עיקר הטעות במאמר אינו תוכנו אלא רוחו- רוח המאמר היא שהמשקיע הבודד הוא זה שצריך להחליט מה ההשקעה הנכונה, וכידוע לכל יועץ כלכלי זה המדרון הישר להשקעות מפוקפקות, זה מה שבאתי למנוע, ועל דרך השתדלתי לענות על טענותיו.

ובכל אופן למומחים ולמתמחים שבינינו השתדלתי להסביר למה רוב מוחלט של העולם לא חושב כמו כותב המאמר.

ובנוסף למרות שאיני יודע מה האינטרסים של כותב המאמר הוכחתי שוב ושוב שניטרלי הוא לא!

הבהרה: הכותב אינו יועץ פנסיוני וכדו' ועל כן אין באמור משום המלצה על שום השקעה ועל המשקיע להתייעץ עם מי שהוסמך לכך.